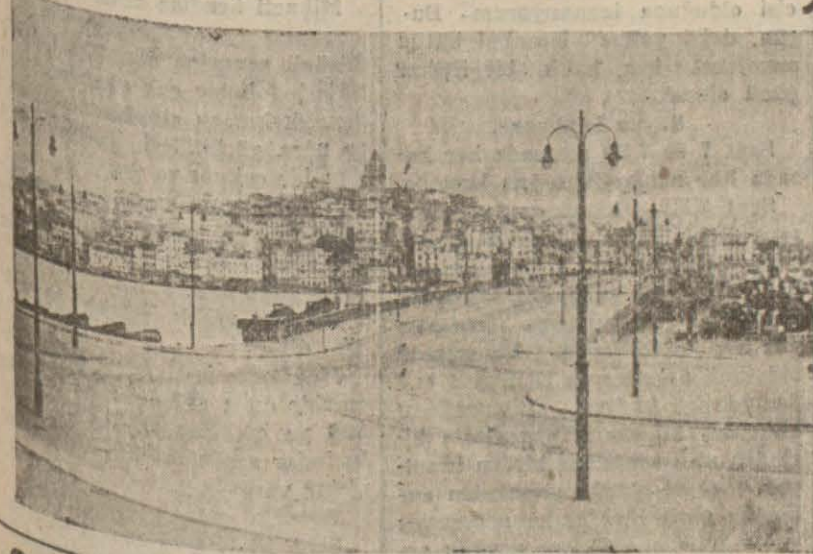

Günün en geç saatinde çıkar Halk Gazetesi

Sayım bütün memlekette muvaffakiyetle yapıldı Ankara birinci, İstanbul ikinci, İzmir üçüncü

Şehrin bugünkü manzarasından: Eminönü meydanı ve Köprü — Sayım memurları faaliyette — İstiklal caddesinin bombos hali.

Şehrimizdeki sayım 13,55 de bitirildi

Kaza itibarıl Bakırköy (11,25) birinci, Üsküdar (12,50 tasnifile beraber) ikinciliği aldı.

Sayım esnasında 8 doğum 5 ölüm, bir yangın oldu

Cumhuriyet Türkiye'sinin 1940 üçüncü sayımı bu sabah İstanbul'da saat yedide başladı. Bu seneki sayımın, geçen iki tecrübeden alınan derslerle edinen malûmattan istifade ederek icabettiği gibi başarımlı için bütün tedbirler alınmış, hazırlıklar tekrar tekrar gözden geçirilmiştir.

İstanbul sayımının fevkalâde muntazam olmasını temin maksadıyla şehir üç teftiş mntakasına ayrılmıştır. İstanbul ve Beyoğlu hatlarını bizat Valli ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar, Denizli, muavinlerinden Bay Ahmet Kınık, karşı yakayı da muavinlerinden Hüdal Karataban teftiş etmişlerdir.

Saat tam yedide, kollarında "Sayım memuru", yazılı bandları taşıyan 12 bin memur, kendi mntakalarında (Devamı 2 cni sayfada)

Ebussait caddesinde bu sabah bir kız dünyaya getiren Roza. (Kıza Sayım adı verilmiştir.)

İstatistik Umum Müdürünün gazetemize beyanatı : Ankaranın nüfusu 32324 kişi fazla

Bugün saat on sekizde telefonla istatistik umum müdürü Bay Celâl Aybarla görüştük. Umum müdür gazetemize şu beyanatta bulundu:

— Sayım bütün memlekette

muvaffakiyetle yapılmıştır. Neticeleri peyderpey alıyoruz. Bu seferki sayımda Ankara birinci, İstanbul ikinci, İzmir üçüncülüğü kazanmıştır. Ankarda sayım büyük bir muvaffakiyetle cereyan etti. Ankaranın nüfusu 90.643 erkek, 65.401 kadın olmak üzere 154.044 kişidir. Geçen sayıma nazaran 32.324 kişi fazladır. 927 deki sayımda Ankarda 100 erkeğe 51 kadın, 935 de 64 kadın isabet ediyordu. Bu seferki sayımda 100 erkeğe 72 kadın isabet etmektedir ki, şehrin kadın erkek nüfusunda bir muvazenet olmaktadır. İstanbul ve İzmirde de sayım işi muvaffakiyetle sona ermiştir. İstanbul bildiğiniz gibi 13,55 de, İzmir 13,05 de bitirmişlerdir.

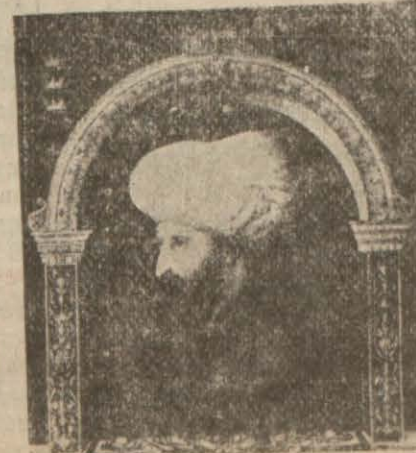
Fikrimiz:

Neticeler alınırken

* İstanbul nüfus sayımını saat on dörtte bitirdi. Büyük bir şehrin hayatını pazarda olsa sekiz saat evlere kapatabilmek için her ihtiyacı önceden düşünülmüş, noksanları hazırlanıp yapılmış olmak lazımdır. Dün sayım bitinceye kadar ki müşahedeler alınan her tedbirin ne fazla, ne eksik, tam muvaffakiyetini ve isabetini kaydetmiştir. Teşkilatta çalışanlar millî bir vazife görmenin zevki içinde idiler. Bir müsabakayı kazanmanın hirsını, işin emrettiği sıhhat ve mükemmeliyetle telif edebiliyorlardı. Sayım umumi ve mutlak bir intizam içinde geçti. İstatistik umum müdürü, Vali ve mesai arkadaşları bu güzel netice ile övünseler, halkımız (Devamı 2 cni sayfada)

Zamora

Bizans sarayının raspotini Bu tarihî roman dün başladı 3 cü sayfada takip ediniz

Bizans Fatih Sultan Mehmet

Şehir tiyatrosunda edebî matinele

Ehik Ahmet Sevensil diyor ki: Maksada göre plân İyi çalışmalı, yanlışsız ve güzel okumalı, hücumlara aldırılmamalı!

Sahibi ve Umum Neşriyat Müdürü: HASAN RASİM US Başlıdığı yer VAKIT MATBAASI Ankara Caddesi VAKIT Yurdu

20 GİFİNCİTESİN 1940 PAZAR Numara: 412 Sene: 2 Tel 23972 Posta kutusu 214

Himler İspanyada

Madrid, 20 (A.A.) — Gestapo Himler, bu sabah Fransız İspanyol hududunu Trun'da geçerek İspanyaya vasil olmuştur.

Cumhurbaşkanımız İsmet İnönü evi, bugün Türk Dil Kurumunun merkezini ziyaret etmişlerdir.

Refik Ahmet Sevensil

Şefimizin Türk Dil Kurumunu ziyaretleri

Cumhurbaşkanımız İsmet İnönü evi, bugün Türk Dil Kurumunun merkezini ziyaret etmişlerdir.

Şefimizin Türk Dil Kurumunu ziyaretleri

Şefimizin Türk Dil Kurumunu ziyaretleri

TAVANSLARIN

MUSOLİNİNİN
SEYAHATI
VE YUGOSLAVYA

İtalyan gazetelerinde Yugoslav. ya aleyhinde neşriyatın başladığı, ajansların bildirmesinden bir gün sonra Amerikan gazetecileri Romadan sayıları dikkat bir haber veriyorlar:

Mussolini Fiume'ye gitmiştir. İtalyan - Yugoslav hududunda bulunan Fiume'nin şöreti malm. Adriyatik denizinde Karne-ro körfezinin nihayetinde bulunan İmparatorluğu devrinde Macaristan askerî limanı ve tersanesi idi. Umumi harpten sonra İtaliya Devletleri müşterek idaresine geç. Danoncio heyeti seferiyesi tarafın dan işgal ve Rapallo muahedesiyle mistakîl cumhuriyet ilan edildi. 1924 te de Roma muahedesiyle İtalyaya ilhak olundu.

Yugoslavya aleyhinde neşriyat

İtalyan gazetelerinde Yugoslav. ya aleyhinde neşriyat gelince, çok manidardır. Evvelâ bu neşriyatın mühim ve sayıları dikkat bir vaziyet öğreniliyor:

"Yugoslav - Bulgar ve Romen hudutlarının birleşikleri Negotin maktasından Romen - Yugoslav hududundaki Prahovo Romen şehrinde Besarabyalı binlerce Alman toplanmıştır."

İtalyan neşriyatından anlaşılan bu malumatın sonra "Stampa" isimli İtalyan gazetesinin Yugoslav. ya aleyhinde neşriyatına geçebilir. Bu gazete şöyle diyor:

"Yugoslavya şu anda iki gruba ayrılmış bulunuyor. Bunların birisi eski âlemi, öteki de yeni âlemi temsil etmektedir. Eski âlemi temsil eden grup iktidarda bulunuyor. Yeni âlemi temsil eden grup ise bir avuç gençten ibarettir. Memleketinin istikbalini kaygısında olan gençler mevkilerini kuvvetlendirmeye çalışıyorlar."

Bu sözlerin bizim anladığımız die tercümesi şudur:

"Yugoslavyada iki grup vardır. Bunlardan birisi eski âlemi, öteki yeni âlemi temsil ediyor. Eski âlemi temsil eden grup iktidar mevvinde ve memleketin dahili işlemlerinde yabancı müdahalesini kabul etmemekte, Yugoslavyanın toprak bütünlüğünü, istiklalini ve hürriyetini icabında silâhla müdafaa etmek azminde bulunmaktadır."

"Yeni âlemi temsil eden grup ise Romanyadaki Demirmuhafızlar veya leyjoneler gibi mihverin arzusuna uygun "realist bir düşünüş" e sahiptir. Bunlar mevkilerini kuvvetlendirmeye çalışıyorlar, fa. namlıdır, çünkü - Yugoslavya neşriyatı çok şükür - bu realist düşünüşü grup bir avuç gençten ibarettir."

İngiliz - Sovyet yakınlaşması ihtimalleri

İngiltere ve Amerikanın Sovyet Rusya ile yakınlaşma siyaseti takip etmeleri ihtimali Almanya'yı endişelendirmeye başlamışa benziyor. Alman gazetelerinin neşriyatı bu

endişenin izlerini taşımaktadır. Bu arada Börsen Çaytung isimli Alman gazetesinin makalesi dikkate değer. Bu gazete diyor ki:

"İngiltere, Moskova ile temasta. rı tekrar tesis etmeğe ve kaybedildiği zemini üçlü paktı imza eden devletlerin zararına olarak elde etmeğe çalışmaktadır. Hatta bazı cüretkâr İngilizler, Amerika - Rusya ve İngiltere arasında bir anlaşma akdini bile düşünmektedir. Bu nu tahakkuk ettirmek için de iki usul kullanılıyor: İktisadi istifade ler göstermek ve harici siyaset entrikaları yapmak."

İktisadi bakımdan Rusya için mühim olan endüstri ve iptidai maddeleri verileceği ve eşya mübadelesinin pek ziyade arttırılacağı yolunda vadiler yapılmaktadır. Harici siyaset bakımından da Moskova kuvvetli Almanya ile korkutuluyor ve üçlü pakttan endişe etmesi lâzım geldiği Moskova veya telkin olunuyor. Sovyet devlet adamlarına olan veya olmayan mülakatlardan memnuniyet gösteriliyor."

"İngiltere taahhüdünü ifa etmiştir,"

Meşhur Fransız muharriri Andre Morua Fransanın hezimet uğramasında, İngilterenin taahhüdünü tutmamasının sebep olduğu yolundaki iddiaları kökünden cerheden bir makale neşretti. Bir Portekiz gazetesinde çıkan bu makalede Morua, Fransanın sukutuna kadar Londrada Fransız sefirliği yapmış olan Charles Corbinin şu sözlerini hatırlatmaktadır:

"Dürüst ve insafı olmalıyız. İngiltere taahhüdlerini ifa etmiştir."

Harp esnasında Fransız propaganda işlerinde mühim bir vazife sahibi olan Morua'nın ifsaatından öğreniyoruz ki İngiliz başvekil Çörçil Sedan muharebesini müteakip, Belçikadan müttetik kuvvetlerin çekilmesine muhalefet etmiş, mukabili taarruz için emir verilmesini istemiştir. Fransız muharriri şöyle diyor:

"İngiliz fırkalarının teşkili için evvelden tarihler tesbit edilmişti ve bu tarihlere riayet edilmiştir. Bizim hatamız müttetimizden derhal 1914 teki kadar asker istememeliydik. Hatları mızın ve istihkamlarımızın (yani Majinonun) müdafaa kudretinin şöhrati nazırlarımızın ve genelkurmayımızın gözlerini kör etmiştir."

HABER gazetesini

Tertip ettiği bir müsabaka ile okuyucularına

Mükellef bir ev

ve muhtelif hediyeler

Veriyor.

Kuponlarını toplayınız

Tafsilât HABER Gazetesinde

Doktor Şükrü Hazım diyor ki:

Türk kadını velûd olmak vassından lâ-yi-kile istifade etmelidir

Neslimiz sağlamdır. İktisadi şartlar düzeldikçe mariz tipler de kalmayacaktır

Günün mevzuu haline gelen nesil ve nüfus meselesi hakkındaki anketimize cevap vermeleri için Haseki hastahanesinin kıymetli a. sabiye mütehasssısı Doktor Şükrü Hazım Tiner'e müracaat ettiğimiz zaman mevzuu büyük bir alâka ile bağlandı ve:

— Neslin bugünkü vaziyetinde bir ufalma, bir cılızlaşma var mıdır, varsa sebepleri nedir?

Sualime şöyle cevap verdi:

— Neslin cılızlandığından, veya ufalmış olduğundan bahsedebilmek için evvelâ ciddi tetkike ihtiyaç vardır. Bakımsızlık, kâfi gıda alamamak, gayri sıhhi şartlar altında yaşamak, hastalıklar vesaire gibi sebeplerle vücut cılız, kavruk kalabilir. Bu, nesil bakımından o derece korkulacak bir şey değildir. Vaziyet düzelir, vücudun inkişafı için elzem olan vasıtalar temin edilirse bünye asti hakiki cevherini göstererek kendini yeniden toplar. Neslin âtisi hakkında hüküm verirken bu söyledikim mütealemin kıymeti çok büyüktür; onun için biraz daha ızzatı faydalı buluyorum:

Meselâ arazinize aynı tohumdan bir miktar ekerseniz - çıkacak mahsul birbirini tamamen aynı olmaz. İyi - belenmiş, güneşlik, gübreli ve sulak yerlere isabet edenler kuvvetli oldukları halde, gölgede, gübresiz, kurak yerlerde yetişenler cılız, zayıf olur. Halbuki tohum aynıdır. Ve gerek iyi yetişen, gerek cılız kalan mahsulün ikisinde de vasıflar birdir. Yalnız biri beslenmiş diğeri top rakımı ve muhitini bulamamış olduğuna için farklı kalmışlardır! Onun için biz görünen zahiri hale değil, asıl hakiki cevhere, öze ehemmiyet veririz. Zahiri şekle fenotip (phenotype), hakiki hüviyeti taşıyan öz bünyeye de Jenotip (Genotype) diyoruz. İnsanlarda da böyledir: Ruhl ve bedeni hususiyetleri nakleden irsi nakillere gen (gene) denir. Ehemmiyetli olan işte bu jen (gene) lerin bozulmasıdır. Eğer bozulmuşlarsa görüldüğünde sıhhatli, kuvvetli ve mükemmel gibi de olsa o bizce bozuk, müte reddidir... Şu halde bu bilgiyi sualimize tatbik edersek aramızda cılız ve ufalmış tiplerin görülmesinden istikbal için endişeye kapılmağa, telâşe düşmeğe fennen cevaz yoktur. Bunu ordu erkânı çok iyi bilirler. Öyle erler vardır ki orduya alındıkları zaman zayıf, çelimsiz gibi görünürler. Fakat bir müddet sonra tamamen değişir.

arslan gibi olurlar. Türk ırkında Jenotip (Genotype) değişmiştir, diyemeyiz. Memlekette sıhhi ve iktisadi şartlar daha düzeldikçe cılız, ufak, mariz tipler de düzelir.

— Erken evlenmelerden meydana gelen çocuklar sağlam olur mu?

— Ben zannediyorum ki, bu noktada şehirlerde köyler arasında bir fark kabul etmek muvafık olur. Şehirlerde hayat ve geçim şartları karışık ve köylerde farklıdır. Şehirli erkek evlenirken bazı zorluklarla karşılaşır. Onun için 18 yaş müdafaa olunabilir. Halbuki köylerde sıhhati yerinde teşekkülâtı tam bir kız neden on beş ve ya on altı yaşındadır diye evlenmekten menedilsin?

Kıymetli doktorumuza elli yaşındaki bir kadının el kadar bir çocuk dünyaya getirdiğinden bahis ile:

— Bir kadının kaç yaşına kadar çocuk yapması muvafık olur? Diye sordum:

— Bir kadın için orta bir hesaplama çocuk doğurma çağı kırk yaşına kadardır. On yedi yaşında evlenen sıhhatli bir kız on sekiz yaşında çocuğunu kucağına alır ve böyle devam ederse memleketin kazancı elbette artmış olur. Türk kadınının velûd olmak vassından lâ-yi-kile istifade etmemeyi ben muvafık bulmuyorum.

Şükrü Hazım genç evlenme ve genç doğurmayı da şöyle müdafaa etti:

— Genç bir çiftin yetiştireceği çocuk, ihtiyarlıkta yetiştirilen çocuktan farklı olur. Yalnız çocuk doğurmak kâfi değildir. Ona bakmak onu yetiştirmek ve yetişinceye kadar takip etmek de lazımdır. Bu ise gençlikte kolay olur. Yıpranmamış bünyelerin mahsulü ypranmış, kuvvetini kaybetmiş bünyeye gibi olur mu?

Genç evlenme ve çocuk yetiştirme taraftarı olan doktorumuza kadın ve erkek için normal evlenme çağını sordum; şu cevabı aldım:

— Vücudî gelişmiş, sıhhati yerinde bir kadın için evlenme yaşı bence âdetlerin başlamasından iki sene sonradır. Bu iki sene esnasında vücut âdetlerin başlaması ile husule gelen buhranı atlattı, muvazenesini bulmuştur.

Erkek için ise bu kâfi değildir. Onun çalışarak hayatını kazanacak, yeni kuracağı yuvayı geçindirebilecek kudrete gelmesi icabeder.

— Sağlam çocuk yetiştirmek için ebeveyn nelele dikkat etmelidir?

Doktor Şükrü Hazım

— Evvelâ çocuğun sağlam olabilmesi için ana ve babanın ruhan, beden, ve irsiyeti itibarıyla sağlam olması lazımdır. Ondan sonra da çocuk yetiştirmek hakkında bazı bilgilere ihtiyaç vardır. Memleketimizde Çocuk Esirgeme Kurumu bu hususta vatandaşlara azami yardım göstermektedir. Bence asıl üzerinde durulacak mesele çocuk doğduktan sonraki vaziyet değil, o çocuğu dünyaya getirecek ana ve babanın evlenmeden evvelki durumlarıdır.

— Neslin bozulmaması için ne gibi tedbirler almalıyız?

— Kısacası, bu hususta sağlam bir sıhhat, kâfi bir bilgi ve iktisadi kudret lazımdır, diyebilirim.

Esasen bu kısa cevapla son sualime de kapanmış bulunuyordum. Kıymetli doktorumuza teşekkür ederek ayrıldım.

M. A.

Berlinden 20 bin çocuk Polonyaya naklediliyor

Londra, 20 (A.A.) — Alman gazetelerinin Londradaki Leh mahfillerince tebarüz ettirilen haberlerine göre, Berlinden takriben 20 bin çocuk İngiliz tayyarelerinin bombardımanları üzerine Polonyaya nakledilmek üzere. İptida yalnız 4000 çocuğun bu bölgeye nakli derpiş edilmişti. - Diğer bir çok çocuklar da doğu Prusyasına, Avusturyaya ve Çekoslovakyyaya nakledileceklerdir.

Şehir Tiyatrosu
Bu akşam 20,30 da
Tepebaşı Dram kısmında
Otello
Komedi kısmında akşam 20,30 da
Yalı uşağı

Sen kim ?

Abdülaziz devri valilerinden birine atıf ederler:

Vali, bahçesinde yetişen turfanda bamyalardan bir miktarı bir cemile olmak üzere bahçıvanlarından biri ile saray ağalarından Hürşit ağaya yollar. Bahçıvan bamyaları takdim ettikten sonra ağanın huzurunda elpençe divan durur ve her halde bir caize bekler hissinin vermesi için de bir miktar boyununu bükür. Ağa Arap şivesile:

— Mamun oldum afandım der;

Mahmet, afandıya bir kahva!

Bu sırada ağanın huzuruna baskaları girer, araya lâf karışır; Hürşit ağa ihtiyarlık saikasıyla bamyaya getirenin kim olduğunu anırtır; herkeşe birer birer sorar:

— Sen kim?

— Sen kim?

Bahçıvan ikinci defa kendisini takdim ederek bamyaya getirdiğini anlatır:

— Alâ, der; "mamun oldum!"

Mahmet; bir kahva!

Valinin adamı bu sefer işlerin yoluna girdiğini ümit ederek caize hulyasıyla kahveyi içerse de aradan bir müddet geçince Hürşit ağa ziyaretçilerin maksatlarını yine unutturur. Gelenlere birer birer sorar:

— Sen kim?

— Sen kim?

Bu sefer valinin uşağı arbu dayanamaz:

— Bamyaya, efendim; der; bamyay—

Nasrettin

İspanyada feyezan 400 kişi boğuldu

Cenubi Fransıza da tuğyanlar mühim hasara sebep oldu

Madrid, 20 (A.A.) — Tufanı andıran yağmurlar Katalonyada tuğyanlara sebep olmuştur. Barcelona aşağı mahalleler su altında.

İtfaiye bir Falanj gönüllü müfrezesinin de yardımıyla kurtarma işinde çalışmaktadır.

Son haberlere göre 300 ilâ 400 kişi boğulmuştur. Maddi hasar çok mühimdir.

İspanyol hükümeti felâketze delere yardım için 100 bin pegeta tahsisat ayrılmıştır.

CENUBİ FRANSADA

Perpignan, 20 (A.A.) — Doğu Pirenesinde büyük tuğyanlar mühim hasarlara sebep olmuştur.

Telgraf ve telefon hatlarının ehemmiyetli surette bozulması ölenler, yaralananlar ve hasar hakkında tam malumat alınmasına mani olmaktadır.

Prpignan şehrinin bir kısmı elektrik hatlarının bozulmasından dolayı karanlıktadır. Bir çok evler yıkılmış ve halk ekmezsiz kalmıştır.

Amelie . Bes . Bains de altmış kadar ev harap olmuştur.

Leon Blum itham altında

Vişi, 20 (A.A.) — Leon Blum, Rion mahkemesi tarafından başvekil olduğu sırada vazifesini suiistimal etmekle itham edilmiştir.

Mahkemeye eski başvekil Paul Reynaud hakkında da hazine aleyhine suiistimal suçundan tahkikat evrakı gelmiştir.

Demir ve madenî eşya idhatatçıları

Avrupadaki heyete dönmesi bildirildi

Demir vesair madenî eşya siparişleri vermek ve bu hususta müzakere ve temaslarda bulunmak üzere Avrupaya gitmiş olan demir ve madenî eşya idhatat birliği heyete dün memlekete dönmeleri bildirilmiştir.

BİZANS SARAYININ
YAZAN
Celal Cengiz

buyle tensip ettiniz Persefoni ölüme müstahak olmuş demek tir.

— Sen, benim gibi bir rahibe uşak olmaktan ziyade, Krala vezir olmağa lâyık bir adamsın antonyo!

— Efendimiz tensip buyururlarsa, kulunuzun o makama gelmeye de bir mani yoktur sanırım!

— Persefoni'nin niçin öldü. rüldüğünü merak etmiyor musun, Antonyo?

— Hayır, efendimiz! Madem ki siz böyle münasip gördünüz; bunun sebebini araştırmak akıldan bile geçmez.

— Sen, Lukasın yerine değil, ondan daha büyük bir makama lâyıksın, Antonyo!

Sarayın alt katmda, demir

parmaklıkları bir pencerenin önünde iki hassa zabiti hızlı hızlı konuşuyordu:

— Bu ne rezalet? Arslanlar, bugün yine bir masumun etini yiyecekler.

— Şu arslanlar, ne mesut mahfûklarmış. Dağda yiyecek çakal bulamazlar. Kış gelince, ağıltan birbirlerini parçalarlar. Halbuki, buraya geldikleri gündener bir midelerini insan etile işliyorlar.

— Gevezeliği bırak, Marküs! Venedikliler hep senin gibi geniş yürekli mi olurlar? Bilmiyorum. Fakat, sen Bizans sarayının hassa alayına gireli bir hayli zaman oldu. Hâlâ bir Venedik şövalyesi gibi konuşuyorsun!

— Şu kızcağızın ölümünden müteessir değil misin?

— Müteessir olsam da elimden, nihayet ağlamaktan başka ne gelir?

(Devamı var)

2

Taraçada bulunan seyirciler korku ve heyecan içinde titriyordu. Artık herkesin ağzı kağıt, çenesi kilitlenmiş, renge sağıpalmıştı.

Yan kimse yoktu. Lukas Notarasın bile:

— Bazen bir köy gurbanlığına vezirliğe tercih ederim.

Diğer, Zamoradan çekindi. İki ifade eden bu sözü, yalnız kalim değil, Kralın kulağına kadar gitmişti.

Bahçede dolanan arslanlar önü dört saat aç bırakılmıştı. Kafesten çıkar çıkmaz külre-

şer sağı sola saldırmışa. Arslanların korkuncu taramadaki seyircileri heyecandan heyecana düşürdü.

Zamora, odasının balkonunda zengin bir koltuğa yaslanmıştı. Arkasında duran oda hizmetçi-

sine yavaşça seslendi:

Bana bir kadeh şarap ver, Antonyo!

Bahçeden akseden boğuk sesler gittikçe artıyordu.

Zamora, hizmetçinin verdiği şarabı bir yudumda içerek, geniş bir nefes aldı ve için için gülmeğe başladı:

— Kral hâlâ uyanmadı mı, Antonyo?

— Hayır, efendimiz! Hâlâ uyuyorlar.

— Haşmetmeabım şarabıma koyduğun afyonu fazla karırmış olmalısın, Antonyo! Ben, onun da bu sahneyi seyretmesini istetdim.

— Emin olunuz ki, her zaman ki kadar koydum. Eğer fazla buluyorsanız, bir daha, gösterdiğim miktarın yarısını koyayım.

— Hayır.. Hayır.. Eski gibi devam et. Krallar uykuyu çok severler. Herkes uyanıkken, Haşmetmeabım uyuması lâzım.

dr.

Zamora şarapla ıslanan bir yıkrakını sildi ve uzun sakalını sıvazlayarak, bahçeye şöyle bir göz attı.

— Şimdi (Perikles) in kahraman ruhundan istidat eden şu budala kızm arslanlar pençesinde nasıl can vereceğini seyredeceğiz, Antonyo! Sen (merhamet) in insanlar için bir hastalık olduğuna kanısın, değil mi?

— Efendimize hizmet etmeden önce, kulunuz da bu hastalıktan muztarıptım. Fakat, hizmetinde bulunduğum üç yıl, danberî. Allaha hamdedirimki, bu hastalıkla malûl değildim.

— Persefoni'nin öleceğinden müteessir değil misin?

— Hayır. Mademki efendimiz

Şundan Bundan

Göz kuveti

Bazı insanlarda harikulâde göz kuvvetine rastlanmaktadır.

Meşhur bir İtalyan göz mütehassısı tarafından yazılan bir makale çok nazarı dikkati cel. beylemiştir.

Bu mütehasssın tetkiklerine göre, gözleri en fazla zayıf olanlar Avrupalılardır. Afrikada ve Patagonyada gözleri öyle kuvvetli insanlar vardır ki on beş kilometre ileride bulunan insan büyüklüğündeki şeyleri farkedebilmektedirler.

Konet Bons adında çok güzel bir Macar kıza siyah perdeler arasında bulunan şeyleri kolaylıkla farkedebilmektedir.

Almanya'da Vurttemberg'de Karl Hausbey adında bir köylü delikanlısı gözü kapalı olduğu halde caddelerde gezebilmekte. Gözü kapalı nasıl yürüdüğü hakkında sorulan suale cevaben, etrafında bulunanları hisseylemekte olduğunu bildirmiştir.

Senede 850 bin kırmızı balık yetiştiren adam kral oldu

Dünyanın muhtelif memleketlerinde birçok taçsız krallar vardır: Demir kralı, çelik kralı, petrol kralı, şimendifer kralı gibi... Bu krallar arasına şimdi bir de "Kırmızı Balıklar" kralı katılmıştır. "Kırmızı Balıklar Kralı" ünvanını almaya muvaffak olan zat Amerikada San Fransisko şehrinde ikamet eden Murata adında bir Japoniyalıdır.

Bu Japonun başlıca ticaret ve meraklı Akuariumlar'da görülen zarif kırmızı balıkları yetiştirmektedir.

Bu adam senede takriben 850 bin adet küçük ve muhtelif cinslerden kırmızı balık yetiştirmektedir.

Murata kendine has usuller sayesinde çok güzel cinsler yetiştirmeye muvaffak olmuştur.

Bu küçük balıklardan bazıları pek yüksek bedel mukabilinde satılmaktadır. Meselâ "Aslan başlı balık" denilen balığın bir adedi tam 250 liradır.

GÜLERMİSİN AGLARMISIN

Ev sahibi ile kiracı arasında

- **B**İZ bu apartmanı tutabiliriz. Fakat şu fare deliğini kapatmanız lazım.

- Aman efendim, ne söylüyorsunuz. Orası apartmanımızın mutfakıdır.

Makyaj

- **K**ARINIZ hâlâ eskisi kadar güzel görünüyor mu?

- Evet. Yalnız şimdi güzel görünmek için eskisinden daha fazla zaman sarfediyorum.

Talihi (!)

- **R**AŞEL kocasından bahsediyordu:

- Doğrusu bizim Mordohay çok talihli. Bugün hayatımı kazalara karşı sıkırtı ettirmişti, bugün başıma bir tuğla düştü.

Radıo

20.10.940 Pazar

20.10.1940 tarihli Genel nüfus sayımı gündüne ait hususî programın devamı: 20.00: Program, memleket saat ayarı, ajans haberleri, 20.15: Müzik: Bu yük fahi heyetli, 21.00: Elde edilen sayım neticelerinin ilânı, 21.10: Müzik: Türk Müzik Birliği korusu, (Ahmet Adnan Adnanî'nde), 21.40: Temsil, 22.30: Memleket saat ayarı ve Ajans haberleri, 22.50: Yarınki program ve kapanış.

Bunlara deli mi diyorsunuz? İmkânı yok.. Vaziyetleri gayet tabii görünüyor.

- Şu oturan bir haftadır hiç konuşmuyor. Öteki ise kocasının şapka, rop ve manto hallerine tabii diyebilir misiniz?

Babasını 51 sene sonra bulabilen kadın

Babasından birkaç aylık iken ayrılmış bir kız çocuğu 51 sene sonra babasını bulmuş ve tanımıştır.

İngilterede Bristol'de Madam Kohen isminde bir kadın, 51 sene sonra hiç tanımadığı babasını arayıp bulmuş ve onunla görüşmüştür. Bundan elli sene evvel Madam Kohen daha henüz birkaç aylık çocuk iken annesi babasından boşanmış ve cenubi Afrikaya gitmiştir. Madam Kohen 11 yaşına kadar cenubi Afrikada kalmış, sonra annesiyle birlikte Londra'ya gelmiştir. Burada yerleşen kadın bir musiki hocasıyla evlenmiş; tekrar cenubi Afrikaya gitmiştir. Geçenlerde annesi ölmüş; ve miras işlerini halletmek, ve annesini mezarında ziyaret etmek üzere Londra'ya gelen kadın annesinin mezarının başında babasıyla karşılaştığını iddia etmiştir.

Hikâye

Muallâ Lâlelide oturdukları apartmandan çıkarken sağa ve sola endişe ile baktı.

Muallâ'nın bu endişesi çocukça idi. Fakat henüz kocasını aldatmağa alışmamıştı. Bu işe yeni başlayanların daima hissettikleri heyecan, kalbini fazla çarpıyordu. İhtimal ki kocası bu işin farkına varmış, arkasına güzetlemek üzere birisini takmıştı.

Muallâ'nın kocası Lütfi Suyasbasmaz, tezatlarla dolu bir adamdı. Fazla zeki olmadığı halde çok para kazanıyordu. Vücudu sağlam, gösterişi yerindeydi. Cemiyet içerisinde otururken kibar ve nazik bir adam gibi görünen, tatlı tatlı konuşan Lütfi evden içeriye girince suratını asar, hizmetçilere bağırır, evin içerisinde kimseye göz açtırmazdı. Hele son günlerde bir kat daha korkunç olmuştur.

Acaba bir şeyden mi şüpheliydi? Şüphesinin doğru olduğunu anlarsa nasıl hareket edecekti. Muallâ Lütfiyle evlenince, kocasının parasından istifade etmek için razı olmuştur. Onun için Lütfiden ayrılmaya razı olamazdı. Zaten Lütfi de dedikodudan hoşlanan bir adam değildi, Muallâ'nın kendisini aldatmış öğrendince, mahkemelere gidip dile düşmektense kazasını bir kurşunla temizlemeyi tercih ederdi.

Muallâ, şimdi Reufun tatlı ve şairane sözlerine kulak astığına âdetâ pışman oluyordu. Eğer bu maceraya başlangıç olan o güzel sözlerle kapılmış olmasaydı, şimdi bu azabı çekmiyecekti. Fakat ne yapmış! Reuf çok güzel bir delikanlıydı. Eski Yunan atletleri kadar mevzun bir vücudu, daima hayallî bir büseyi özüleyormuş gibi ıslak dudakları, uzun kirpikleri altında hayata gülen elâ gözleri, şapka altına gizlenmiş kumral ve kıvrık saçları vardı. Onunla

Nebatların en uzun ömürlüsü

Bugün canlı ve hareketli mah-lûklarm en uzun ömürlüleri arandığı vakit akla fil, kaplumbağa ve papağan gibi hayvanlar gelmektedir. Bunların arasında bes, altı yüz sene yaşayanlar vardır. Bir Danimarkalı âlimin tetkiklerine nazaran nebatların en uzun ömürlüsü de bizde eğretti otu ismi verilen fujerdir. Danimarkalı âlim, nebatların en uzun ömürlüsünün fujer olduğunu bakım nasıl meydana çıkarmıştır. Bu âlim onuncu asra ait bir el yazması hatırat kitabını okurken bir fıkraya tesadüf etmiştir. O fıkrada Korsör kasabasındaki bir manastırda varmadaki fujerlerden bahs olunuyordu. Âlim, işinmeden kalkıp o kasabaya gitmiş, fıkrada ismi geçen manastırı aramış, bakmış ki, ancak duvarları kalmış. Fakat fujer duruyor, hem de tıpkı el yazısı kitabında bahs olunduğu şekilde.

Düşünün 900 senedenberi Danimarka birçok istilâlara uğruyor, manastır harap oluyor ve fujer hâlâ aynı tazeliliğini ve yeşilliğini muhafaza etmekte. Yalnız insanın aklına bir sual geliyor. Acaba o, aynı fujer mi, yoksa başkası mı? Orasını Allah bilir.

Hususî hafiye

yazın sayfiyede tanışmışlardı. Deniz kenarında arkadaşça gezintilerden sonra, denizin yosun kokan sularında beraber yıkanmışlar, otomobile Boğaz kıyılarını karış karış dolamışlardı.

Fakat bugün Muallâ, randevüsüne giderken, dayak yemekten korkak bir yaramaz çocuk gibi titriyordu.

Hayır!.. Muallâ sokakta en dişe verecek hiç bir şey görmemişti. Yoldan gelip geçenler, işlerle güçlerle meşgul, kendi hallerinde, zararsız insanlardı. Hiç birisinde Muallâyı gözetler gibi bir hal yoktu; fakat işte... Uzun boylu güzel bir delikanlı, caddenin ortasındaki ağaçların altında duruyor, elindeki kutudan çıkardığı bir kibritle cıgara sını yakıyordu.

Muallâ gözlerle boş bir taksi arayarak etrafına bakındı. Hay aksi şeytan, görünür de hiç bir taksi yoktu. İster istemez yürümeğe koyuldu.

Muallâ yürüyünce cıgarasını yakan delikanlı da yürüdü. Muallâ'nın yanından geçenken yüzüne dikkatle baktı, sonra adımlarını yavaşlattı ve genç kadını önüne geçmesin meydan verdi. Beyazıt meydanına gelinceye kadar hiç bir otomobile rastlamadılar, bereket versin ki meydana boş iki taksi duruyordu. Muallâ birinci taksinin şoförüne işaret etti, güzel delikanlı ikinci taksinin şoförüne seslendi. Her iki araba yola koyuldu.

Muallâ ihtiyat tedbirleri almakta kusur etmiyordu. Otomobile binerek şoföre Beyoğlunda büyük bir mağazanın ismini vermişti. Orada incek, mağazaya girecek, ufak bir şey, meselâ bir şişe kolonya alacak, sonra mağazanın öteki caddeye açılan kapısından çıkacak, bu suretle arkasından gelen delikanlıya izini kaptırdıktan

KIRMIZI KARANFİL

Büyük, heyecanlı Amerikan romanı

27

Yazan: Burton Stevenson

Çeviren: Hikmet Münir

Trende daima düşünüyör ve son 36 saat içinde geçenleri zihninde toplamağa çalışıyordu.

Pazartesi günü öğleden sonra, Lovrens Teri çalışma odasında ölü bulunmuş. aynı günün geceyarısı da ise kıza Leda Maksin lokantasında Makkibenle dansediyor! Toni bu iki hadiseyi birbirile telif edemiyor, bu sırta akıl erdiremiyor du!

Leda, Makkiben ile beraber onun apartmanına gitmişti. Birkaç saat sonra da Makkiben yatak odasında ölü bulunmuştu. Lovrens Teri'nin ölümüyle bu ölümünün alakası neydi acaba?! Toni bunları düşünüyor, sonra Leda'nın adresini bulduğuna sevinliyordu.

Çabuk davrandığına da sevinliyordu. Çünkü aradan çok zaman geçmeden Dafi de düşecekti. Toni burada Dafinin sözlerini hatırladı. Dafi Makkibeni öldüren adamla Leda'yı bir yerde bulacağını söylemişti. Acaba, Makkibenin peşinde koşan esmer delikanlı, Leda'nın erkek kardeşi Franken miydi? Acaba, babasının ölümünü haber vermek için kız kardeşini mi arıyordu? Yahut Makkibenin kendisini mi?

Toni trenden inip polis karakoluna koştuğu müddetçe, bu sualler zihninden silinmedi. Karakolda kendisini doğruca şefin yanına çıkardılar.

— Ya, dedi. Siz meşhur Antoni Bigelovsunuz öyle mi? Benim a'dım Cenkins! Komiser Cenkins. Sizin yazılarınızı hergün okurum. Bilhassa cinayet mevzularını kavrayış tarzınız pek hoşuma gider. Bir arzunuz mu var?

Toni iltifata teşekkür ederek: — Lovrens Terinin intiharı hak

kında tafsilât almak istiyorum; dedi.

Cenkins, çekmecesinden bir tomar kağıt çıkararak:

— Mesele kapandı, dedi. Ben de evrakı taizim ederek dosyaya koymak üzereydim. Durun bakalım. Hâdisi nasıl cereyan etmişti. Ha.. evet. Pazartesi günü öğleden sonra saat üç buçukta Teriye kapı komşu oturan Dr. Hamiltondan bir telefon haberi alıyoruz. Teri'nin yanında çalışan zenci hizmetçi kadın koşarak gelmiş ve doktoru eve çağırması. Evdeki hâdisi manâline gittim.

— Teri o dakikada ölmüş müydü?

— Evet. Kendini vurur vurmaz ölmüş. Adam, yazı masasına oturmuş. Bir mektup yazmış. Mektupunda, uzun zamandanberi mübte-lâ olduğu hastalıktan artık bıkmış olduğunu ve bu fecaate bir niha-yet vermek istediğini bildiriyor. Bundan sonra uzun zamandanberi yanında sakladığı eski moda bir tabanca alarak namlusunu sağ şarkıma dayamış, tetiği çekmiş ve masasının üstüne yuvarlanmış. Dr. Hamilton yetiştirinceye kadar ölmüş. Onun için Hamilton cesede el bile sürmemiş, ben de, ölüyü aynı vaziyette buldum. Tabancası hâlâ elindeydi. Ve yazı masasının üstü baştanbaşa kan içindeydi.

— Tabanca taşımak müsaadesi var mı imiş?

— Hayır. Tabanca taşımak için müsaade almak lâzımgeldiğinden bile haberi yoktu sanırım. Öyle bir adamdı.

— Anladığıma göre, bu adamın bir kıza var.

— Evet. Hem oldukça güzel bir

kız.

— Babası intihar ettiği zaman bu kız, evde mi imiş?

— Hayır.. Bir iş için Newyorka gitmiş imiş.

Toni sözün burasında durdu. Hâdisi kısmen aydınlanıyordu. Leda da o akşam evde cereyan eden fi-crardan hiç haberi olmuyordu. Maksin lokantasında bulunuyordu.

— Pekâlâ, kız, o akşam eve dönmemiş mi?

— Evet efendim. Dönmüş, bir saat kadar sonra dönmüş. Fakat bunu niçin sordunuz?

— Çünkü pazartesi gecesi, o kız benziyen birini bir barda gördüm de.. Fakat şimdi anlıyorum ki yanlışmış!

— Herhalde yanlışmış olacaksınız. O esnada barda olmasına imkân yoktu. Erkek kardeşle birlikte, fena halde telaşa düşmüşler. Ben cesedin tıbbî muayenesi için Bernstaynı çağırardım. Doktor Bernstayn icap eden tetkikleri yaptı. Sonra cesedi morga kaldırdı. Kurşunu yaradan çıkardı ve tabancaya tamamen uydüğünü gördü. Vücudun diğer kısımlarında başka bir yara yoktu. Terinin uzun zamandanberi asabî bir hastalıktan muztarip olduğuna dair elde ettiğimiz malûmat ve kendisinin yazıp bıraktığı mektup her türlü şüpheyi izale ediyordu. Bu münasebetle Bernstayn, hâdisenin bir intihardan ibaret olduğunu yazdı ve mesele kapandı.

— Ceset, şimdi nerededir?

— Cenaze müteahhidi Sam Veyrin yanındadır. Zannederseniz Virjinyaya götürecekler. Teri ailesi bir iki sene kadar evvel Virjinyadan buraya gelmişlerdi. Kızı disî orada bir profesörmüş.

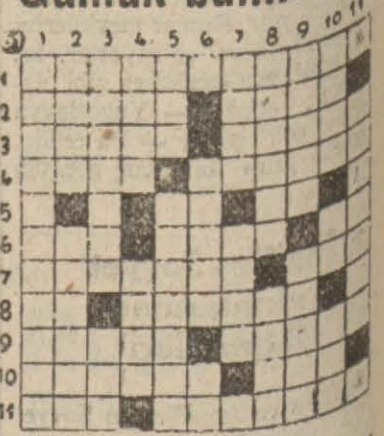
— Bir sual daha soracağım. Rovelver ne oldu?

— Vallahi bilmiyorum. Galiba Dr. Bernstaynın yanındadır. Niçin sordunuz?

— Görmek isterdim de.. Komiser Cenkins bunu söylemez telefona sarıldı Bernstaynın muayenahanesini istedi.

(Devamı var)

Günlük bulmaca

Soldan, sağa:

- 1 — Ehemmiyetsiz ve küçük şeyler için kullanılan bir tabir (iki kelime).
- 2 — Tez, merasim, 2 — Asilin yerini tutan, iplek tomarı, 4 — Eski bir Türk devleti, pratik bir su kabı, 5 — Bir edatın kısaltılmışı, lâhza, 6 — Bir edat, yakışıklı bir İngiliz devlet adamı, alfabe bir harfin okunuşu, 7 — Ayakta duramayan, titilak, 8 — İnsan yuvası, kaydrak oyununda kullanılan bir tabir, 9 — Fakat, kaba, 10 — Çocuk doğurma ilmi, bir hayvan, 11 — İtalyada bir nehir, diğün yontan.

Yukardan aşağıya:

- 1 — Çağırî kağıtları, 2 — İlim zamanı, yıkanma yeri, 3 — Başka birinin yerinde bulunmak, bir edatın kısaltılmışı, 4 — Feci, sebep, 5 — Bir emir, Yunanistanda bir şehir, 6 — Bayan, parçanın tersi, 7 — Sert, taşlıradaki mahsullerden, 8 — Uyku veren, çeteci, 9 — Küçük körfez, bir kadın ismi, 10 — Yal, eder, bir edat, cefanın tersi, 11 — Kaybetmeyen.

60 numaralı bulmacamın halli:

- 1 — Camurabatın, 2 — Asil, Uzun, 3 — Ta, ihanet, Y, 4 — İtik, Bit, Fa, 5 — Yeşil, Kek, 6 — Aş, Damacı, 7 — K, Kilit, Nis, 8 — Aş, Cenin, A, 9 — Nizam, Lisan, 10 — La, Az, Zil, 11 — Kinin, Kasab.